

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА**

323-77 / 2020
Београд

Заштитник грађана
Zaštitnik građana

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
БЕОГРАД

дел.бр. 5395 датум 18.02.2020

ПРИМЉЕНО: 18.02.2020

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

- **Маја Гојковић, председница** -

Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност

БЕОГРАД

Трг Николе Пашића бр. 13

У складу са чланом 107. став 2. Устава Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 98/2006), чланом 18. став 2. Закона о Заштитнику грађана („Службени гласник РС“, бр. 79/2005 и 54/2007), и на основу члана 161. Пословника Народне скупштине Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 20/2012 –пречишћен текст), Народној скупштини подносим

АМАНДМАНЕ

НА

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИГРАМА НА СРЕЋУ

АМАНДМАН I

У Предлогу Закона о играма на срећу, назив члана 5. мења се и гласи:

„Циљ приређивања и расподела средстава“

У члану 5. додаје се став 2. који гласи:

„Део средстава који је приход буџета Републике Србије у износу од 40% (у даљем тексту: наменска примања буџета), користи се за финансирање Црвеног крста Србије, организација особа са инвалидитетом и других удружења чији је циљ унапређење социјално-економског и друштвеног положаја особа са инвалидитетом и других лица у стању социјалне потребе, установа социјалне заштите, спорта и омладине, локалне самоуправе и лечења ретких болести“.

Образложење:

Предлогом Закона о играма на срећу искључено је законско одређење коришћења средстава у наменске сврхе, између осталог, за финансирање организација особа са инвалидитетом и

других удружења чији је циљ унапређење социјално - економског и друштвеног положаја особа са инвалидитетом и других лица у стању социјалне потребе, које је било прописано чланом 5. став 2. Закона о играма на срећу („Сл. гласник РС“, бр. 88/2011, 93/2012 – др. закон, 30/2018, 95/2018 и 91/2019).

Средства добијена од игара на срећу прописана чланом 5. став 2. Закона о играма на срећу, представљају значајан извор финансирања за деловање више од пет стотина организација особа са инвалидитетом широм Србије, јер је реч о наменским средствима.

Без изричите гаранције усмеравања дела прихода добијених од игара на срећу у буџетско финансирање рада организација особа са инвалидитетом и унапређивање квалитета њиховог живота смањило би се постојећи ниво права ових особа гарантованих Уставом и међународним конвенцијама.

Чланом 20. став 2. Устава Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 98/2006), прописано је да се достигнути ниво људских и мањинских права не може смањивати, док је чланом 69. став 4. Устава прописано да се инвалидима пружа посебна заштита, у складу са законом.

Потврђивањем Конвенције УН о правима особа са инвалидитетом, која се заснива, између осталог, на начелима забране дискриминације, пуног и ефикасног учешћа и укључивања у друштво, доступности и једнаких могућности особа са инвалидитетом, Република Србија се обавезала на поштовање ових вредности.

Законом о потврђивању Конвенције о правима особа са инвалидитетом („Сл. гласник РС – Међународни уговори“, бр. 42/2009) држава се, између осталог, обавезала да усвоји све одговарајуће законодавне, административне и друге мере за остварење права особа са инвалидитетом признатих овом Конвенцијом. Такође, Република Србија је преузела обавезу да предузме мере у складу са својим максимално расположивим средствима како би се постепено осигурало пуно остваривање права особа са инвалидитетом.

Комитет УН за права особа са инвалидитетом, надлежан за праћење спровођења Конвенције УН о правима особа са инвалидитетом у државама чланицама, је у свом Општем коментару о члану 19. Самосталан живот и укључивање у заједницу, између осталог, истакао да је једна од препрека за примену члана 19. неадекватност законских оквира и буџетских издвајања која за циљ имају пружање персоналне асистенције и индивидуализоване подршке, као и недовољно укључивање питања инвалидитета у оквиру општих буџетских издвајања.

Комитет је такође истакао да обавеза спровођења Конвенције од држава уговорница захтева да заговарају, олакшају и обезбеде одговарајуће законодавне, административне, буџетске, правосудне, програмске, промотивне и друге мере у циљу постизања пуне испуњености права на самосталан живот и укључивање у заједницу, као што је предвиђено у Конвенцији УН о правима особа са инвалидитетом.

Уколико би се усвојила законска решења прописана Предлогом Закона о играма на срећу, приходи добијени од игара на срећу ће се распоређивати према критеријумима који не морају увек укључити и потребе особа са инвалидитетом и лица која су у стању социјалне потребе. На наведени начин би биле погођене све организације особа са инвалидитетом, а тиме и саме особе са инвалидитетом, као и сва лица у стању социјалне потребе.

Средства која се у државном буџету обезбеђују приходима од игара на срећу представљају значајан извор финансирања организација особа са инвалидитетом и могу бити значајан извор средстава за унапређивање положаја особа са инвалидитетом кроз развијање сервиса подршке, уклањање баријера, подстицање социјалне инклузије особа са инвалидитетом,

јачање капацитета њихових организација, стварање једнаких могућности за равноправно учешће ових организација, односно њихових чланова, у друштву. Међутим, да би се такав циљ остварио та намена мора бити законски уређена.

АМАНДМАН II

После члана 16. додају се чл. 16а и 16б, који гласе:

„Наменска примања буџета Републике Србије

Члан 16а

Наменска примања буџета и извршени издаци, ради остваривања циља из члана 5. став 2. овог закона, водиће се одвојено у оквиру главне књиге трезора на повезаним евиденционим контима (у даљем тексту: буџетски фондови).

Буџетски фондови оснивају се одлуком надлежног органа на неодређено време и њима, у оквиру своје надлежности, управљају министарства надлежна за послове: социјалне заштите, спорта и омладине, локалне самоуправе и здравља.

Извори финансирања буџетских фондова су:

- 1) апропријације обезбеђене у буџету за текућу годину;
- 2) накнаде за приређивање игара на срећу;
- 3) накнада за дозволу и накнада за добијено одобрење за приређивање посебних игара на срећу, односно сагласност за приређивање наградне игре у роби и услугама;
- 4) други извори.

Расподела прихода остварених по основу накнада

Члан 16б

Наменска примања буџета из члана 5. став 2. овог закона, распоређују се, у износу од по 19%, за финансирање:

- 1) Црвеног крста Србије;
- 2) организација особа са инвалидитетом и других удружења чији је циљ унапређење социјално-економског и друштвеног положаја особа са инвалидитетом;
- 3) установа социјалне заштите и других удружења чији је циљ унапређење социјално-економског и друштвеног положаја лица у стању социјалне потребе;
- 4) спорта и омладине;
- 5) јединица локалне самоуправе.

Наменска примања буџета из члана 5. став 2. овог закона, распоређују се, у износу од 5%, за финансирање лечења ретких болести.

Начин и критеријуме за расподелу средстава намењених финансирању субјеката и намена из ст. 1. и 2. овог члана утврђују надлежни министри.“

Образложење:

Заштитник грађана сматра да после члана 16. Предлога Закона треба додати два нова члана, 16а и 16б, којима се прецизира и омогућава примена члана 5. став 2. предложеног Амандманом I.

Наиме, чланом 64. Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС“, бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 – испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015 – др. закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019 и 72/2019), између осталог, прописано је да се буџетски фонд отвара по одлуци Владе, односно надлежног извршног органа локалне власти, како би се поједини буџетски приходи и расходи и издаци водили одвојено, ради остваривања циља који је предвиђен посебним републичким, односно локалним прописом или међународним споразумом.

Наведену одредбу Закона о буџетском систему неопходно је применити у Предлогу закона о играма на срећу тако да се дефинише на који начин ће се расподелити средства добијена од игара на срећу, како је предложено Амандманом I и Амандманом II.

АМАНДМАН III

У члану 32. став 1. тачка 2. допуњује се тако што се после речи „буџета Републике Србије“ додају речи „и намена из члана 5. става 2. овог закона.“

Образложење:

Заштитник грађана је оценио да је ова допуна неопходна, ради потпуног усаглашавања члана 32. став 1. тачка 2. са предложеном изменом из Амандмана I и Амандмана II.

За извршење измена и допуна Предлога закона које су предложене у Амандману I, Амандману II и Амандману III није потребно обезбедити додатна средства у Буџету Републике Србије те се истим неће проузроковати додатни трошкови за грађане.

Имајући у виду све наведено, Заштитник грађана предлаже ове амандмане како би се осигурало потпуно и неометано остваривање права особа са инвалидитетом и других лица у стању социјалне потребе, као осетљивих група.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА
мр Зоран Пашалић
БЕОГРАД